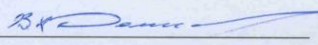


КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ННІ «Інститут геології»

Кафедра *геології родовищ корисних копалин*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора інституту
з навчальної роботи


« 26 » 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Геологія України

для студентів за скороченою формою навчання

галузь знань	10 Природничі науки
спеціальність	103 Науки про землю
освітній рівень	Бакалавр
освітня програма	Геологія та менеджмент надрокористування (на основі ОКР молодшого спеціаліста)
блок дисциплін	Геологія, пошуки та оцінка корисних копалин
вид дисципліни	Вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	5.0
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: *Михайлов Володимир Альбертович, доктор геологічних наук, завідувач кафедри геології родовищ корисних копалин*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

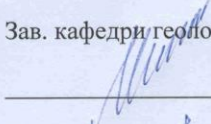
© Володимир Михайлов, 2022 рік

КИЇВ – 2022

Розробник: *Михайлов Володимир Альбертович*, доктор геологічних наук, завідувач кафедри геології родовищ корисних копалин

ЗАТВЕРДЖЕНО

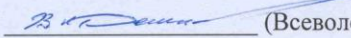
Зав. кафедри геології родовищ корисних копалин

 (Володимир МИХАЙЛОВ)

Протокол № 1 від «25» 08 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією ННІ «Інститут геології»

Протокол від «26» 08 2022 р. № 1

Голова науково-методичної комісії  (Всеволод ДЕМИДОВ)

Мета дисципліни – забезпечити формування у студентів знань про загальні риси геологічної будови території України, стратиграфії та тектоніки головних регіональних структурних елементів, етапів геологічної історії розвитку та закономірностей розташування корисних копалин в межах України.

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. Успішне опанування методів геологічного картування
2. Володіння навичками складання геологічних карт та побудови розрізів.

Анотація навчальної дисципліни / референс:

У програмі дисципліни основна увага приділяється історії вивчення території України, основним рисам її геоморфології та геологічної будови, системному аналізу геологічної будови її основних тектонічних структур: Українському щиту, Волино-Подільської плити, Західноєвропейської платформи, Дніпровсько-Донецької западини, Донецької складчастої області, Карпатської складчастої системи, Причорноморсько-Кримського регіону, імпактних структур, їх стратиграфії, магматизму, тектоніки, закономірностям розміщення родовищ корисних копалин.

Завдання (навчальні цілі) - ознайомлення студентів із:

- 1) історією геологічних досліджень та ступенем геологічної вивченості території України;
- 2) особливостями будови території України та її головних регіональних структур;
- 3) закономірностями розташування корисних копалин на території України.

Результати навчання за дисципліною: (описуються з детальною достовірністю для розробки заходів оцінювання)

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форма/методи викладання і навчання	Форма/методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1	Історію геологічного вивчення території України, основні риси її геоморфології і геологічної будови	лекція, практичне заняття, самостійна робота	Письмова робота	до 15 %
1.2	Геологічну будову Українського щита і його мегаблоків	лекція, практичне заняття, самостійна робота	Письмова робота	до 15 %
1.3	Геологічну будову Волино-Подільської плити і Карпатської складчастої системи	лекція, практичне заняття, самостійна робота	Письмова робота	до 10 %
1.4	Геологічну будову Дніпровсько-Донецької западини і Донецької складчастої споруди	лекція, практичне заняття, самостійна робота	Письмова робота	до 15 %

1.5	Геологічну будову Причорноморсько-Кримського регіону	лекція, практичне заняття, самостійна робота	Письмова робота	до 15%
2.1	Складати схеми геологічного районування території України, схеми стратиграфії і розрізи її основних регіональних структур	практичне заняття, самостійна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	до 10 %
3.1	Вміти проводити порівняльний аналіз особливостей геологічного розвитку регіональних структур території України	практичне заняття, самостійна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	до 10 %
4.1	Розуміння персональної відповідальності за особисте рішення щодо визначення головних рис геологічної будови регіональних структур України	практичне заняття	Оцінка за роботу на практичних заняттях	до 10 %

Структура курсу: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота студентів.

Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів

1. Семестрове оцінювання:

- 1) Контрольна робота по геологічній будові Українського щита – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 2) Контрольна робота по геологічній будові Карпатської складчастої області – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 3) Оцінка за роботу на практичних заняттях та виконання самостійних робіт – 40 балів (рубіжна оцінка 24 балів)

2. Підсумкове оцінювання у формі іспиту (тесту): максимальна оцінка 40 балів, рубіжна оцінка 24 бали. Під час іспиту студент надає відомості про будову території України з використанням набутих знань про головні регіональні геологічні структури України. Підсумкове оцінювання у формі іспиту є обов'язковим.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою.

Підсумкова оцінка виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру, як сума (проста або зважена) балів за систематичну роботу впродовж семестру та отриманих під час іспиту.

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

Студент не допускається до підсумкового оцінювання у формі іспиту, якщо під час семестру набрав менше 20 балів.

Організація оцінювання: Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою та передбачає: виконання завдань самостійних і практичних робіт (де студенти мають продемонструвати якість засвоєних знань та вирішити поставлені задачі, використовуючи окреслені викладачем методи та засоби) та проведення письмових модульних контрольних робіт. Підсумкове оцінювання проводиться у формі письмового іспиту (тесту).

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота
1	Вступ Тема 1. Історія геологічного вивчення території України і основні риси її геоморфології	4	2	10
2	Тема 2. Особливості геологічної будови території України	2	2	8
3	Тема 3. Український щит: його мегаблоки, шовні зони і інтрузивні масиви	6	2	20
4	Тема 4. Волино-Подільська плита і Західноєвропейська платформа	6	2	12
	<i>Контрольна робота 1</i>	1		
5	Тема 5. Дніпровсько-Донецька западина і Донецька складчаста область	4	2	20
6	Тема 6. Карпатська складчаста система	4	2	16
7	Тема 7. Причорноморсько-Кримський регіон	2	2	10
8	Тема 8. Імпактні структури	2	2	4
	<i>Контрольна робота 2</i>	1		
	Всього	32	16	100

Загальний обсяг **150 год.**, у тому числі:

Лекцій – **32 год.**

Практичні заняття – **16 год.**

Консультації – **2 год**

Самостійна робота – **100 год.**

Теми для самостійного вивчення:

1. Основні структури Українського щита.
2. Стратиграфічний поділ відкладів Дніпровсько-Донецької западини.
3. Імпактні структури України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Великанов В.А., Колосовская В.А. (2003). Геология и полезные ископаемые Украины : комплект карт. М-б 1:1 000 000. К.
2. Галецький Л.С., Чернієнко Н.М., Великанов В.Я. та ін. (2001). Геологія і корисні копалини України : атлас. М-б 1:500 000. К. : НАН України, Міністерство екології та природних ресурсів України.
3. Гурський Д.С., Єсипчук К.Ю., Калінін В.І. та ін. (2006¹). Металічні і неметалічні корисні копалини України. Т. 1. Металічні корисні копалини. К.; Л.: Центр Європы. 785 с.
4. Гурський Д.С., Єсипчук К.Ю., Калінін В.І. та ін. (2006²). Металічні і неметалічні корисні копалини України. Т. 2. Неметалічні корисні копалини. К.; Л.: Центр Європы. 552 с.
5. Єсипчук К.Ю., Бобров О.Б., Семенюк Л.М. та ін.(2004). Кореляційна хроностратиграфічна схема раннього докембрію Українського щита (Пояснювальна записка). К.: УкрДГРІ. 30 с.
6. Михайлов В.А., Шевченко В.І., Огар В.В. та ін. (2007). Металічні корисні копалини України. Підручник. К.: Київський університет. 463 с.
7. Михайлов В.А., Виноградов Г.Ф., Курило М.В. та ін. (2008). Неметалічні корисні копалини України. Підручник. К.: Київський університет. 494 с.
8. Михайлов В.А., Курило М.В., Омельченко В.Г. та ін. (2009). Горючі корисні копалини України: підручник. К.: КНТ. 376 с.
9. Бондарчук В.Г. (1959). Геологія України. К: АН України. 830 с.
10. Тектонічна карта України. М-б 1:1 000 000 (2007). Пояснювальна записка. К.: УкрДГРІ. 96 с.

Додаткова:

1. Анциферов А.В., Шеремет Е.М. и др. (2005). Геолого-геоэлектрическая модель Орехово-Павлоградской шовной зоны Украинского щита. К.: Наук. думка. 190 с.
2. Анциферов А.В., Шеремет Е.М. и др. (2006). Геолого-геофизическая модель Криворожско-Кременчугской шовной зоны Украинского щита. К.: Наук. думка. 196 с.
3. Анциферов А.В., Шеремет Е.М., Глевасский Е.Б. и др. (2008). Геолого-геофизическая модель Голованевской шовной зоны Украинского щита. Донецк: Вебер. 308 с.
4. Анциферов А.В., Шеремет Е.М., Єсипчук К.Е. и др. (2009). Геолого-геофизическая модель Немировско-Кочеровской шовной зоны Украинского щита. Донецк: Вебер. 254 с.
5. Войновський А.С., Бочай Л.В., Нечаєв С.В. та ін. (2003). Комплексна металогенічна карта України м-бу 1:500 000. К. 336 с.
6. Гавриш В.К., Недовшовенко А.И., Рябчун Л.И. и др. (1991). Геология и нефтегазоносность Днепровско-Донецкой впадины. Глубинные разломы и комбинированные нефтегазоносные ловушки. К.: Наук. думка.
7. Гинтов О.Б. (2005). Полевая тектонофизика и ее применение при изучении деформаций земной коры Украины. К.: Феникс. 572 с.
8. Гнилко О.М. (2016). Геологічна будова та еволюція Українських Карпат: автореф. дис. ... д-ра геол. наук. Львів. 44 с.
9. Гнідець В.П., Григорчук К.Г., Куровець І.М. та ін. (2013). Геологія верхньої крейди Причорноморсько-Кримської нафтогазоносної області України. Львів: Полі. 160 с.
10. Гуров Е.П., Гожик П.Ф. (2006). Импактное кратерообразование в истории Земли. К.: НТП «Нафтогаз-прогноз». 218 с.
11. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2001). Центральноукраїнська серія, аркуш М-36-XXXII (Новоукраїнка). Пояснювальна записка. К.: УкрДГРІ. 119 с.

12. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2002). Центральнoукраїнська серія, аркуш М-35-XXIII (Бердичів). Пояснювальна записка. К.: Північгеологія. 97 с.
13. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2003¹). Центральнoукраїнська серія, аркуш М-35-XVIII (Фастів). Пояснювальна записка. К.: ІГМР. 136 с.
14. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2003²). Карпатська серія, аркуші М-34-XXIX (Сніна), М-34-XXV (Ужгород), L-34-V (Сату-Маре). Пояснювальна записка. К.: Західукргеологія. 96 с.
15. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2004¹). Центральнoукраїнська серія, аркуші L-36-VI (Запоріжжя), L-37-I (Пологи). Пояснювальна записка. К.: "Південукргеологія". 145 с.
16. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2004²). Центральнoукраїнська серія, аркуш L-37-VII (Бердянськ). Пояснювальна записка. К.: Південукргеологія. 138 с.
17. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2004³). Центральнoукраїнська серія, аркуш М-36-XXXI (Первомайськ). Пояснювальна записка. К.: УкрДГРІ. 175 с.
18. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2004⁴). Волино-Подільська серія, аркуші М-34-XVIII (Рава-Руська), М-35-XIII (Червоноград), М-35-XIX (Львів). Пояснювальна записка. К.: Західукргеологія. 118 с.
19. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2004⁵). Кримська серія, аркуші L-36-XXI (Чорноморське), L-36-XXII (Красноперекопськ), L-36-XXVII (Морське). Пояснювальна записка. К.: Південекогеоцентр. 99 с.
20. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2004⁶). Кримська серія, аркуші L-36-XXIX (Сімферополь), L-36-XXXV (Ялта). Пояснювальна записка. К.: Південекогеоцентр. 99 с.
21. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2005¹). Центральнoукраїнська серія, аркуші М-36-XXXIV (Жовті Води), L-36-IV (Кривий Ріг). Пояснювальна записка. К.: Південукргеологія. 101 с.
22. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2005²). Карпатська серія, аркуші М-34-XXIII (Пшемисль), М-34-XXIV (Дрогобич). Пояснювальна записка. К.: Західукргеологія. 133 с.
23. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2006¹). Центральнoукраїнська серія, аркуш L-36-II (Вознесенськ). Пояснювальна записка. К.: ДГС. 112 с.
24. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2006²). Центральнoукраїнська серія, аркуші М-36-XIX (Біла Церква), М-36-XXV (Умань). Пояснювальна записка. К.: Північгеологія. 165 с.
25. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2006³). Кримська серія, аркуші L-36-XXVIII (Євпаторія), L-36-XXXIV (Севастополь). Пояснювальна записка. К.: Південекогеоцентр. 175 с.
26. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2007¹). Центральнoукраїнська серія, аркуш L-36-I (Любашівка). Пояснювальна записка. К.: ДГС. 144 с.
27. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2007²). Центральнoукраїнська серія, аркуш М-35-XXII (Старокостянтинів). Пояснювальна записка. К.: "Північгеологія". 146 с.
28. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2007³). Центральнoукраїнська серія, аркуш М-36-XXXVI (Дніпропетровськ). Пояснювальна записка. К.: УкрДГРІ, Південукргеологія. 116 с.
29. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2007⁴). Карпатська серія, аркуш М-35-XXV (Івано-Франківськ). Пояснювальна записка. К.: Західукргеологія. 150 с.
30. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2007⁵). Донбаська серія, аркуш М-37-XXV (Лозова). Пояснювальна записка. К.: Донецькгеологія. 132 с.
31. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2007⁶). Кримська серія, аркуш L-36-XXIII (Джанкой). Пояснювальна записка. К.: Південекогеоцентр. 83 с.

32. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2008). Волино-Подільська серія, аркуші М-35-XXVIII (Бар), М-35-XXXIV (Могилев-Подільський). Пояснювальна записка. К.: УкрДГРІ. 206 с.
33. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2009). Карпатська серія, аркуші М-35-XXV (Хуст), L-34-VI (Бая-Маре), М-35-XXXI (Надвірна), L-35-1 (Вішеу-де-Сус). Пояснювальна записка. К.: Західукргеологія. 140 с.
34. Державна геологічна карта України. М-б 1:200 000 (2011). Центральноукраїнська серія, аркуш М-35-XXXVI (Гайворон). Пояснювальна записка. К.: Північгеологія. 116 с.
35. Зарицкий А.И., Великанов В.А., и др. (1988). Геологическая карта основных структурных этажей Украинской ССР и Молдавской ССР, Масштаб 1:1 000 000: Объяснительная записка. К.: Центральная тематическая экспедиция. 126 с.
36. Калінін В.І. та ін. (2000). Геологічна карта докайнозойських утворень України. М-б 1:1 000 000. К.: ДГС.
37. Колодій В.В., Бойко Г.Ю., Бойчевська Л.Е. та ін. (.....). Карпатська нафтогазоносна провінція. Львів-Київ: Український видавничий центр. 390 с.
38. Крупський Ю.З., Куровець І.М., Сеньковський Ю.М. та ін. (2014). Нетрадиційні джерела вуглеводнів України. Кн. 2. Західний нафтогазоносний регіон. К.: Ніка-центр. 400 с.
39. Михайлов В.А., Зейкан О.Ю., Коваль А.М. та ін. (2013). Нетрадиційні джерела вуглеводнів України. Кн. 7. Метан вугільних родовищ, газогідрати, імпактні структури і накладені западини Українського щита. К.: Ніка-центр. 368 с.
40. Михайлов В.А., Куровець І.М., Сеньковський Ю.М. та ін. (2014¹). Нетрадиційні джерела вуглеводнів України. Кн. 3. Південний нафтогазоносний регіон. К.: ВПЦ "Київський університет". 215 с.
41. Михайлов В.А., Вижва С.А., Загнітко В.М. та ін. (2014²). Нетрадиційні джерела вуглеводнів України. Кн. 4. Східний нафтогазоносний регіон: аналітичні дослідження. К.: ВПЦ "Київський університет". 431 с.
42. Михайлов В.А. (2018). Базові терміни і поняття геотектоніки. Навчальний посібник. К.: Київський університет. 335 с.
43. Михайлов В.А., Карпенко О.М., Курило М.М., Грінченко О.В., Курило М.В., Омельченко В.Г., Мончак Л.С., Загнітко В.М., Омельчук О.В., Гулій В.М. (2018). Горючі корисні копалини України та їх геолого-економічна оцінка. Підручник. К.: Київський університет. 655 с.
44. Николаев И.Ю., Шеремет Е.М., Бурахович Т.К. и др. (2014). Ингульский мегаблок Украинского щита (глубинная геоэлектрическая модель и полезные ископаемые). Донецк: Ноулидж. 180 с.
45. Петрографічний кодекс України (1999). К. 81 с.
46. Семененко Н.П. (1975). Континентальная кора. К.: Наук. думка. 198 с.
47. Систематизація й упорядкування тектонічної термінології для застосування її в геологокартувальній практиці: звіт про науково-дослідну роботу (2015). К.: УкрДГРІ. 519 с.
48. Соловьев В.О., Борисовец И.И., Васильев А.Н. и др. (2007). Геология и нефтегазоносность Украины: Учебное и справочное пособие. Харьков: «Курсор». 294 с.
49. Стратиграфічний кодекс України (1997). К.: НСК України. 39 с.
50. Шеремет Е.М., Кулик С.Н., Кривдик С.Г. и др. (2011). Геолого-геофизические критерии рудоносности и металлогения областей субдукции Украинского щита. Донецк: Ноулидж. 285 с.
51. Шеремет Е.М., Кривдик С.Г., Седова Е.В. (2014). Редкометальные граниты Украинского щита (петрология, геохимия, геофизика и рудоносность). Донецк: Ноулидж. 250 с.
52. Щербак Д.М., Огар В.В. (2002). Стратиграфія Українського щита та його схилів: Навчальний посібник. К.: Київський університет. 120 с.
53. Щербаков И. (2005). Петрология Украинского щита. Л.: ЗУКЦ. 366 с.